

লৌকিকন্যায় সংকলন

[ঠাকুরদত্তশর্মাকৃত 'মূল' ও সম্পাদককৃত 'প্রয়োগব্যাখ্যা' সহ]

ড. চন্দন ভট্টাচার্য্য
বিভাগীয় প্রধান, সংস্কৃত বিভাগ
গৌড়বঙ্গ বিশ্ববিদ্যালয়

সংস্কৃত বুক ডিপো
২৮/১, বিধান সরণী
কলকাতা-৭০০ ০০৬

(क) शब्दमृत्ति

शब्द	शृंखला	शब्द	शृंखला
अक्क—	१	अरण्यरोदन—	३२
अकृताभ्यागम—	५३	अर्थवाद—	१७
अङ्गी—	५५	अर्थालङ्कार—	३५
अजागल—	४५	अर्धकुक्कुटी—	२८
अत्यन्तायोगव्यवच्छेद—	१२	अर्धजरती—	२८
अदृष्टकल्पना—	४५	अश्म—	३७
अधर्म—	२४	आकाङ्क्षा—	१७
अध्यारोप—	५	आक्षेप—	४६
अनन्यवत्—	३३	आखुविल—	६२
अनवस्थादोष—	५	आगम—	२२
अनभिहित—	१५	आत्मा—	४१
अनिष्टपरिहार—	३४	आत्माश्रयदोष—	४०
अनुमान—	९	आत्मभू—	१५
अन्ययोगव्यवच्छेद—	१२	आदेश—	२२
अन्योन्याश्रय—	५	आधाराधेयभाव—	२९
अन्तरङ्ग—	२५	आपणिक—	५८
अन्धपरम्परा—	२४	आरम्भक—	६
अन्वयव्यतिरेक—	३६	आरोग्य—	५८
अपवाद—	५	इक्षुदण्ड—	३३
अपशब्द—	१६	इच्छात्व—	३८
अपोह—	३३	इतरभेद—	९
अवस्तु—	५	इन्द्रिय—	२
अवधारण—	३	ईशवचन—	२८
अभीष्टसिद्धि—	१	ईश्वर—	९
अभ्यास—	३७	उत्पत्तिविधि—	५६
अभ्युदय—	१७	उपघात—	२
अयोगव्यवच्छेद—	१२	उपदेश—	२२

(ii)

शब्द	पृष्ठा	शब्द	पृष्ठा
उपमान—	७	गणित—	३
उपमालङ्कार—	७	गणोपादिवाक्य—	२२
उपमेय—	७	गान्धर्व—	२३
उपसुन्द—	१४	गुञ्जाफल—	५६
ऊर्मि—	२५	गुणविधि—	५६
ऊह—	३३	गोगवय—	५३
एकतरपक्षपाती—	३	गोप—	५५
एकदेशविकृत—	३३	गोमयपायस—	३६
ऐन्द्र—	२३	घटत्व—	३८
कदम्बमुकुल—	२६	चक्रक—	४८
कपित्थफल—	३०	चतुर्व्यूह—	५७
काकतालीय—	७	चित्रपट—	३१
काकपिक—	५३	चित्त—	२९
काकाक्षि—	२७	चिकित्साशास्त्र—	४५
काचमणि—	५३	चैतन्य—	२
कारणगुण—	३	छन्दोपुरुष—	५८
कार्यगुण—	३	जगत्कारण—	३
काव्य—	१५	जलताडन—	३२
कुड्मल—	२६	जाग्रत्—	५९
कुलालचक्र—	५४	ज्योतिष—	४५
कुशादि—	१	तटस्थलक्षण—	४४
कूपखानक—	१६	तत्त्वमसि—	३०
कूपमण्डूक—	१०	तत्प्रख्य—	५६
कृतप्रणाश—	५३	तथ्य—	१४
क्रियान्वित—	१२	तन्तु—	३
क्रियार्थोपपद—	१५	तात्त्विक—	५
खलेकपोत—	१९	तात्पर्य—	६४
खल्वाट—	११	तितउ—	३२
गङ्गालिका—	३	तुरीय—	१०

(iii)

शब्द	पृष्ठा	शब्द	पृष्ठा
तीर्थ—	१	परमहंस—	१४
तृणारणिमणिन्याय—	३७	परिभाषा—	४६
दग्धेन्धनवह्नि—	२९	पर्जन्य—	५०
दण्डचक्र—	३८	पशुपशा—	१७
दण्डाऽपूप—	१८	पापि—	५०
दम—	५५	पाषण्ड—	१२
दर्पण—	६०	पिष्टपेषण—	३२
दायभाग—	२२	पुण्यवत्—	५०
दृष्टिसृष्टि—	६१	पुरुष—	१९
द्विजाति—	१४	पैत्र—	२३
धव—	१९	पैशाच—	२३
धातु—	२२	प्रकरण—	५७
नद्यादि—	३०	प्रकृति—	५८
नान्तरीयक—	५१	प्रजापति—	६०
नापितपुत्र—	११	प्रतिज्ञा—	१६
नामधेय—	५६	प्रतिवचन—	१०
निदान—	५८	प्रतिबन्धक—	४३
निपात—	१५	प्रतिविम्ब—	६०
निवात—	५१	प्रतिभा—	३७
निरवकाश—	८	प्रधान—	१९
निरङ्कुश—	५१	प्रपञ्च—	५
निरस्तपादप—	५२	प्रपा—	६०
निरात्मक—	५	प्रवाल—	१८
निष्प्रपञ्च—	५	प्रमाण—	९
नीरक्षीर—	१४	प्रमाता—	९
न्यग्रोधबीज—	६३	प्रमेय—	४१
पङ्क्तु—	१९	प्रत्यक्ष—	५
पद—	३३	प्रत्यभिज्ञान—	२
पदार्थ—	९	प्राज्यापत्य—	२३

(iv)

शब्द	पृष्ठा	शब्द	पृष्ठा
प्रातिपदिक—	२२	यूप—	६३
बध्यघातक—	३५	यौगिक—	५
बाध—	५	रज्जु—	५
बीजाङ्कुरप्रवाह—	२३	रशना—	६३
बुद्धवचन—	२८	रसातलमण्डल—	२७
ब्रह्मानन्द—	२८	राजवेश्म—	११
ब्रह्म—	५	राक्षस—	५
ब्राह्मणवसिष्ठ—	२२	राशिसंक्रान्ति—	४६
भक्ष्यनियम—	४७	रोग—	५८
भामती—	१९	लक्षण—	९
भास्कर—	६१	लक्षणा—	३०
भिक्षुपाद—	४	लम्बोदर—	११
भुजङ्ग—	३५	लहरी—	१४
भैषज्य—	५८	लिङ्गानुशासन—	२२
भ्रमप्रवाह—	५	लोहकार—	२१
मज्जाशून्य—	३०	लौकिक—	११
मणिमन्त्र—	४३	वस्तु—	५
मणिमुक्ता—	१८	वहिरङ्ग—	२५
मण्डूकप्लुति—	३९	वाक्य—	१२
मददोष—	५५	वासना—	३१
मधु—	५७	विग्रह—	४६
महापुरुष—	५८	वितथ—	१४
माया—	६०	विधवाविवाह—	६३
मूषक—	१८	विधिमुख—	५५
मृगतृष्णा—	३९	विधिनिषेध—	१८
यति—	२०	विनिगमना—	३
यथासंख्य—	२१	विनियोगविधि—	५७
याक्ष—	२३	विभाषा—	२८
युगपदन्वय—	२०	वियत्—	६१

(v)

शब्द	पृष्ठा	शब्द	पृष्ठा
विवेकख्याति—	५८	समाधान—	४६
विशेषान्वित—	१२	समाधि—	२७
वीचितरङ्ग—	२५	सर्ग—	१९
वृषमौलिक—	६३	सर्प—	५
वेदपुरुष—	५८	समूहालम्बन—	४३
वैदिक—	२८	सान्द्र—	३०
व्यतिरेक—	५	साधक—	२
व्यभिचार—	२	साधुत्व—	१५
व्याख्यान—	४६	सावकाश—	८
व्यापकवृत्ति—	२९	सुन्द—	१४
व्याप्यवृत्ति—	२९	सुषुप्ति—	६१
शक्ति—	३	सूचीकटाह—	२१
शरीरपुरुष—	५८	सूचीमुख—	५६
शाब्दबोध—	२०	सूत्र—	४
शालिकलाप—	५१	सूत्रात्मा—	३१
शुक्ति—	५	स्वच्छकर्म—	५९
शुद्धचैतन्य—	४१	स्वरूपलक्षण—	४४
शृङ्गग्राहिका—	४४	स्वापकाल—	६१
शैलुषी—	३५	स्मृति—	२
श्रौत—	५	स्थालीपुलाक—	२०
सज्जनमैत्री—	३३	स्पाशारज्जु—	४०
सन्दिग्धविपर्यय—	५	हस्तामलक—	३०
सम्बन्धी—	१	हस्तिपक—	१
संशय—	४१	हान—	५८
संसारमुक्ति—	४	हेय—	५८
सव्यदृष्ट—	२		

(ख) ग्रन्थसूची

ग्रन्थ	पृष्ठा	ग्रन्थ	पृष्ठा
अनुमितिग्रन्थ—	५३	बुद्धवच—	२८
अमरकोष—	२०	ब्रह्मसूत्रशारीरकभाष्य—	४
काव्यप्रकाश—	३८	भविष्य—	६३
कुमारसम्भव—	१५	भाषापरिच्छेद—	२
कोश—	२५	महाभारत—	४५
गौतमसूत्र—	४१	महाभाष्य—	१६
गौतमसूत्रभाष्य—	२	मुक्तावली—	३०
चन्द्रालोकीय—	३७	योगशास्त्र—	५७
चिकित्साशास्त्र—	४५	वार्तिक—	२२
तैत्तिरीयसंहिता—	६३	वादसुधा—	५२
दृग्गणित—	३	वसिष्ठसिद्धान्त—	४५
नीलकण्ठी—	५०	वृषोत्सर्गतत्त्व—	६३
पञ्चतन्त्र—	६२	वेणीसंहार—	७
पञ्चदशी—	३१	वेद—	५५
परिभाषेन्दुशेखर—	४६	शारीरकभाष्य—	२३
पशुपशा—	१७	श्रीमद्भगवद्गीता—	५०
पाणिनिसूत्र—	२१	श्रुति—	४४
पाञ्चरात्र—	५७	सर्वदर्शनसंग्रह—	५३
पातञ्जल—	४१	सांख्यकारिका—	२२
प्राचीनवैयाकरणकारिका—	२२	सूत्रमहाभाष्य—	७
प्राभाकर—	४१	सूर्यसिद्धान्त—	३
बह्वचोपनिषद्—	५८	स्मृति—	१८

(ग) ग्रन्थकारसूची

ग्रन्थकार	पृष्ठा	ग्रन्थकार	पृष्ठा
अन्ये—	४९	भट्टाचार्य—	३४
अप्ययदीक्षित—	७	मीमांसक—	९
अमर—	२०	मुनीश्वर—	२७
आनन्दगिरि—	२४	मेदिनीकार—	५०
आर्हत—	५३	याज्ञवल्क्य—	२२
कात्य—	३२	रामानुज—	५३
कापिल—	४१	वादसुधाकर—	२०
कुवलयानन्द—	७	वामन—	१५
केचित्—	१८	वासिष्ठ—	२७
कैयट—	४०	विष्णुशर्मा—	५२
गदाधरभट्टाचार्य—	५३	वेदान्ती—	५
गागाभट्ट—	३७	वैशेषिक—	३
जैमिनि—	६२	शङ्करानन्दस्वामी—	२०
तार्किक—	२६	शेखरकार—	२२
नागेश—	४६	सायणाचार्य—	५९
नास्तिकशिरोमणि—	३४	सांख्य—	१९
न्यायमत—	४१	सुरेश्वराचार्य—	६०
पौराणिक—	१२	स्मार्त—	१२